

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 560/2024-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Peter Kubík, advokát, s. r. o., Staré Grunty 162, Bratislava, proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 1Tos/51/2024-7062 z 11. júna 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 3. septembra 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 48 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením krajského súdu o zamietnutí jej sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu, ktorým bolo podľa § 567t ods. 1 a § 241 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku rozhodnuté, že žaloba podaná proti sťažovateľke spĺňa náležitosti podľa § 235 Trestného poriadku.

II.

2. Prokurátor podal v auguste 2021 na sťažovateľku a ďalšie dve osoby obžalobu pre zločin vydierania. V marci 2024 nadobudla účinnosť novela Trestného poriadku, ktorá doplnila § 241 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku tak, že súd obžalobu odmietne a vec vráti prokurátorovi aj vtedy, ak zistí, že prokurátor nepredložil úplné spisy vrátane všetkých dôkazov zabezpečených v prípravnom konaní, že obžaloba nespĺňa náležitosti podľa § 235 alebo že spolupracujúcej osobe boli poskytnuté nezákonné benefity. Podľa § 567t poslednej vety Trestného poriadku v konaniach pred súdom prvého stupňa, v ktorých ku dňu účinnosti tohto zákona prebieha hlavné pojednávanie, prokurátor doplní náležitosti obžaloby podľa novelizovaného Trestného poriadku a súd

bezodkladne rozhodne o tom, či obžaloba spĺňa zákonné náležitosti. Ustanovenia § 241 a § 244 sa použijú primerane.

3. V nadväznosti na to prokurátor 15. marca 2024 obžalobu proti sťažovateľke doplnil okrem záznamov o spolupráci majúcich súvis so skutkami v danej trestnej veci aj o zoznam benefítov poskytnutých spolupracujúcim osobám. Okresný súd podľa § 567t ods. 1 Trestného poriadku uznesením z 10. apríla 2024 rozhodol, že obžaloba spĺňa zákonné náležitosti a spolupracujúcim osobám neboli poskytnuté nezákonné benefity. Proti tomu podala sťažovateľka sťažnosť, pretože jej nebolo doručené doplnenie obžaloby, pričom jej musí byť umožnené prípadné vady prípravného konania vytknúť a až potom môže súd rozhodnúť o tom, či obžaloba spĺňa zákonné náležitosti. Preto jej procesným postupom bolo znemožnené napadnúť vady prípravného konania a podať kvalifikovanú sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu. Sťažovateľka tiež namietala, že prokurátorom predložené záznamy neboli spísané podľa § 33a ods. 2 Trestného poriadku, a preto obžaloba nespĺňa zákonné náležitosti podľa § 235 Trestného poriadku.

4. Ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením krajského súdu bola sťažnosť sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu zamietnutá. Podľa krajského súdu účelom § 567t ods. 1 Trestného poriadku je predloženie relevantných písomností o benefitoch poskytnutých spolupracujúcej osobe tak, aby mal súd pred rozhodnutím o vine podklad pre posúdenie hodnovernosti spolupracujúcej osoby. K námietke, že záznamy spolupracujúcich osôb nie sú v súlade s § 33a ods. 2 Trestného poriadku, uviedol, že v čase poskytovania benefítov sa záznamy o spolupráci nevyhotovovali, a preto sa § 33a ods. 2 Trestného poriadku podľa § 567t ods. 1 Trestného poriadku použije primerane s prihliadnutím na stav veci. Krajský súd dodal, že doplnenie obžaloby o poskytnuté benefity mal súd doručiť sťažovateľke, no tým, že doplnenie obžaloby je obsiahnuté v uznesení okresného súdu, bol tento nedostatok napravený, keďže sťažovateľka mohla všetky svoje námietky voči doplneniu obžaloby prokurátorom formulovať v sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu.

III.

5. Sťažovateľka zastáva názor, že k neoprávnenému zásahu do jej práv došlo tým, že okresný súd rozhodol o doplnení obžaloby bez toho, aby sa s ním oboznámila pred rozhodnutím súdu. Okresný súd tak bez toho, aby sa mohla vyjadriť k doplnenej obžalobe, rozhodol o tom, že obžaloba spĺňa zákonné náležitosti a spolupracujúcim osobám neboli poskytnuté nezákonné benefity. Sťažovateľka je toho názoru, že súd mal znovu preskúmať doplnenú obžalobu. Uvádza, že súd sa vyhol povinnosti rozhodovať na základe jej námietok, čím jej znemožnil namietat vady prípravného konania. Sťažovateľka namieta, že rozhodnutím okresného súdu na základe doplnenia obžaloby, ktoré nepoznala, došlo k porušeniu princípu rovnosti, a tak porušeniu jej práva na spravodlivý proces.

IV.

6. Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, podľa ktorého nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi, no toto právo pomenúva ako základné právo na súdnu ochranu. Z jej argumentácie však vôbec nie je zrejmé, ako malo dôjsť k odňatiu zákonnému sudcovi. Ústavná sťažnosť tak v tejto časti v rozpore s § 123 ods. 1 písm. c)

a d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) neobsahuje označenie základného práva, ktorého porušenie sťažovateľka tvrdí, a ani konkrétne právne dôvody, pre ktoré malo dôjsť k jeho porušeniu. Preto bola ústavná sťažnosť v tejto časti pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

7. Obdobnými nedostatkami je poznačená aj argumentácia o porušení práv sťažovateľky podľa čl. 6 ods. 3 dohovoru. Toto ustanovenie obsahuje štyri samostatné ústavné práva, no v argumentácii sťažovateľky chýba čo i len pokus o vyjadrenie toho, ktoré z tých práv malo byť porušené. Z argumentácie sťažovateľky je však zrejmé, že porušenie bližšie nešpecifikovaných obhajobných práv identifikuje v tom, že jej pred rozhodnutím okresného súdu podľa § 567t ods. 1 poslednej vety Trestného poriadku a rozhodnutím krajského súdu o zamietnutí jej sťažnosti proti tomuto uzneseniu nebolo doručené doplnenie obžaloby. Táto námietka sťažovateľky sa prelína s jej námietkou porušenia ústavných práv na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie, ktorej podstatou je to, že namietaným rozhodnutím jej bolo znemožnené namietať nezákonnosť spolupracujúcim osobám poskytnutých benefitov procesne predpokladaným spôsobom pred prijatím doplnenia obžaloby.

8. Pri posúdení týchto námietok sťažovateľky však treba vychádzať z toho, že ústavné práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie sú zamerané na výsledok, čo znamená, že im musí zodpovedať proces ako celok. To závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). K zásahu do týchto ústavných dochádza len takým porušením, ktoré nemožno napraviť postupom všeobecného súdu alebo ďalšími procesnými prostriedkami (III. ÚS 355/05, II. ÚS 307/06).

9. Tak tomu v prípade sťažovateľky nie je. Podstatou namietaného uznesenia krajského súdu je to, že aj po doplnení obžaloby okresný a krajský súd nevzhliadli dôvod na jej odmietnutie. Z § 567t poslednej vety Trestného poriadku vyplýva, že úlohou okresného súdu bolo preskúmať, či obžaloba spĺňa zákonné náležitosti tak, ako vyplývajú z novelizovaného znenia Trestného poriadku, s tým, že ak tak tomu nie je, mala byť obžaloba podľa § 241 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku odmietnutá a vec vrátená prokurátorovi. Sťažovateľka sa tak ústavnou sťažnosťou domáha osobitného procesného postupu, ktorého podstatou nie je výsledok proti nej vedeného trestného konania, ale len vrátenie jej veci do prípravného konania. Dôvodom takéhoto postupu je poskytnutie nezákonných benefitov spolupracujúcej osobe. Zisťovanie nezákonnosti benefitov však súvisí s tým, že podľa § 33a ods. 8 Trestného poriadku ak sa má na hlavnom pojednávaní vypočuť svedok alebo spoluobžalovaný, alebo sa má oboznámiť zápisnica o ich výpovedi, prokurátor musí súdu oznámiť všetky benefity, ktoré im boli poskytnuté alebo sľúbené.

10. Procesná záruka oznámenia spolupracujúcim osobám poskytnutých benefitov slúži na to, aby prípadné poskytnuté benefity mohli byť zohľadnené pri hodnotení výpovedí takýchto osôb v procese hodnotenia dôkazov. Nedostatky tohto procesu však sťažovateľka bude môcť namietať nielen v konaní na okresnom súde, ale aj v odvolaní proti jeho rozhodnutiu. Napokon jej nič nebude brániť v tom, aby prípadné porušenie jej práv na obhajobu zásadným spôsobom, či už tým, že jej nebolo doručené doplnenie obžaloby, alebo tým, že jej uznanie viny vychádzalo z výpovedí spolupracujúcich osôb, napadla dovolaním podľa § 371 ods. 1 písm. c) a g) Trestného poriadku. Preto je ústavná sťažnosť v rozsahu námietok porušenia práv podľa čl. 6 ods. 3 dohovoru a práv

na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie pre nevyčerpanie právnych prostriedkov, ktoré sťažovateľke na ochranu jej ústavných práv priznáva zákon, podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde neprípustná a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. októbra 2024

Robert Šorl
predseda senátu